

پولسینگ بیرینجی نامه‌سی قُرئتسلارا

تانیشلیق

روم امپراطورلیغیندا قُرئتس دیلین شهر باردی. بو شهر یونانینگ آخائیه و لایاتینینگ مُهم بیر تجارت مرکزی حاساپلانیاردی. قُرئتسدا هر هیللی میلت و از مدنییتلری بیلن یاشایانلار هم باردی. اما بولاردان باشغا-دا قُرئتسداقی آخلاقسیزلیق هم همه پرده اغزا-دیلده دوشویدی.

قُرئتسداقی کلیسانی پولس قوروپدی. اما بیرنچه وقت گچندن سَنگ پولس ایماندارلارینگ اوستو بیلن قُرئتس کلیساسینینگ قینچیلیقلاریندان خابارلی بُلدی. پولس بو نامه‌سینی نَمه نیّت بیلن یازان دیغینی شیهل آیدیار. بیرینجی نیّتی، کلیسانینگ قینچیلیقلارینی نهیلی چزمیلیدگینینگ یلونی گرکزیر. سَنگرا بلسا پولس قُرئتس کلیساسینینگ شراغلارینا جُغاپ بریر. قُرئتس کلیسادا قی مُهم قینچیلیقلار بلسا شونندان عیبارت: بُلونیشیکلر، آخلاقسیزلیقلار، نیکاح و ایلنمه، وجدان و کلیسادا قی ترتیبلر، مُقَدّس روحونگ ناغماتلاری و دیرلیش بارادا. آخیریندا پولس ۱۳-نجی بابدا اینگ قاوی خودایینگ یلی سَیگیدیر دیپ قُرئتسداقی ایماندارلارا آیدیار.

ماضمونی

سالاملار و دُغالار ۹:۱-۱۰:۱

بُلونیشیکلر ۱۰:۱-۲۱:۴

نیکاح و ایلنملر ۱:۵-۴۰:۷

ایمیت و قربانلیق ۱:۸-۳۳:۱۰

کلیسادا قی ییغنائیشلیق ۲:۱۱-۴۰:۱۴

دیرلیش بارادا ۱:۱۵-۵۸

شخصی ایسلر و سالاملار ۱:۱۶-۲۴

۱. دیرین. ۵. چونکی سیز عیسی مسیحینگ اوستو بیلن همه زادا، دیلوارلیغا-دا و بیلیم خازیناسینا-دا ایه بُلدونگیز. ۶. بو بلسا منینگ سیزه عیسی مسیح باباتدا آیدانلاریمینگ حاقیقَاتدیغینی تاصدیقلایار. ۷. سَنگا گرّه-ده یعنی تانگرمیز عیسی مسیحینگ آسمانندان اینمگینه صابیرسیزلیق بیلن قاراشیانلارینگ روحی ناغماتلار باباتدا هیچ بیر کملینگیز یُقدور. ۸. تانگرمیز عیسی مسیحینگ گِلجک گونونده عاییسیز بُلماغینگیز اوچین، اُنونگ ازی سیزی آخیرا چنلی قاییم ساقلار. ۹. سیزی اُز اُغلی، تانگرمیز عیسی مسیح بیلن قاتناشیددا بُلماغا چاغیران خودای ایمندیر.

خودایینگ اِراداسی بیلن عیسی مسیحینگ رسولی بُلان من پولسین و دُغانیمیز سوستینسین ۲. خودایینگ مُقَدّسلیگینه چاغیرلیپ و عیسی مسیحده مُقَدّس خالق ای دیلن قُرئتسداقی کلیساسینا دُغایی سالام. شیهل-ده هر پرده هم اَلارینگ هم-ده بیزینگ تانگرمیز عیسی مسیحینگ آدینی توتیانلارینگ همسینه دُغایی سالام. ۳. آتامیز خودایینگ و تانگرمیز عیسی مسیحینگ مِرَحْمَتی و پاراحتلیغی، قی، سیزه بلسون!

شوکورلر

۴. خودای عیسی مسیحینگ اوستو بیلن سیزه مِرَحْمَت بریلدی. من مونونگ اوچین همیشه خودایما شوکور

کَلِيسا داقى بُلونيشيكلر

۱۰ ای عزیزلر، مَن سیزه تانگريمیز عیسی مسیحینگ آدیندان یالباریارین: بیر-بیرینگیز بیلن راضیلاشیقلی بُلونگ. آرانگیزدا بُلونیشیکلره یُل بَرْمَنگ، فیکرلرینگیز و ایسلگلرینگیز بیر بُلسون. ۱۱ ای عزیزلر، خالوینگ اُیوندکی آداملار سیزینگ آرانگیزدا داعوا-جَنجَلرینگ باردیغینی مانگا خابار بَرْدیلر. ۱۲ مَن سیزینگ دَیْنلرینگیزی ناظارا آلپ شیلّه دَیْرین، سَبَبی بیرینگیز «مَن پولسینگ شَگیردی»، ینّه بیرینگیز «مَن آپولُسینگ شَگیردی»، باشغا بیرینگیز بُلسا «مَن پَطْرُسینگ* شَگیردی»، ینّه بیرینگیز «مَن مسیحینگ شَگیردی»؟ ۱۳ اُنْدا بُلسا مسیح بُلونیدی؟ سیزینگ اوچین صلیبه پولس چولندیدی؟ سیز پولسینگ آدی بیلن تَعْمید اَلدینگیزی مَنه؟ ۱۴ خودایا مونگ-ده بیر شوکور، مَن کریسپوس بیلن قایوسدان باشغانگیزی تَعْمید بَرْمَدیم. ۱۵ شُونْگ اوچین-ده، هیچ کیم مَنینگ آدیم بیلن تَعْمید بَرْلندینگینی آدیدپ بیلْمز. ۱۶ اَلْبَتّه، مَن اِستیفانینگ اُی-اچْرسینی هَم تَعْمید بَرِپدیم. ینّه کیمدیر بیرینی تَعْمید بَرِپ و یا تَعْمید بَرْمَدیگیم یادیم دوشْمیر. ۱۷ مسیح مَنی تَعْمید بَرْمَگه دَل-ده، خوش خاباری واغیظ اِتمَگه اَیردی. اِمّا عیسی مسیحینگ صلیبدکی اَلْومى بیدِرک بُلماز یالی، مَن بو خاباری اینسان دانالیغینینگ سُرلری بیلن واغیظ اِتمَلی دَل.

عیسی مسیح خودایینگ حِکْمَتی و قودراتیدیر

۱۸ هَلْکچیلیک یُلوندان باریان آداملار اوچین صلیب باراداقی خابار آحماقلیقدير. اِمّا بیز، یَعْنی نجات یُلوندان باریانلار اوچین بو خابار خودایینگ قودراتیدیر. ۱۹ چونکی مُقَدّس یازغیلاردا:

«مَن حِکْمَلرینگ حِکْمَتینی وِیران اِدرین،
دانالارینگ دانالیقلارینی باطیل اِدرین»
دَیْپ یازیلاندير.

۲۰ حِکْم آدم هانی؟ دانا آدم هانی؟ بو زامانینگ عالیمی هانی؟ مِگَر خودای دونیه حِکْمَتلیگینینگ آحماقلیقديغینی گُرْگُرْمَدیمی مَنه؟ ۲۱ خودای دونیه اَز حِکْمَتینه دایانپ، خودایی تانیپ بیلْمز دَیْن قارار اِتدی. شُنْگا گُرّه-ده، آحماق حاساپلانیان خاباریمیزینگ اوستو بیلن خودای ایمان گَئیریلری نجات بَرْمگی یورگینه دوودی. ۲۲ یهودیلر قودراتلی عالاماتلاری طالاب اِدرلر. یونانلار حِکْمَتی اَعْتاریارلار. ۲۳ بیز بُلسا صلیبه چولنن عیسی مسیحی واغیظ اِدریس. مسیح یهودیلر اوچین بودریمه داشیدیر، یهودی دَلر اوچین بُلسا آحماقلیقدير. ۲۴ اِمّا چاغیریلانلار اوچین: یهودی بُلسا یا یونانی بُلسا مسیح خودایینگ قودراتی و حِکْمَتیدیر. ۲۵ چونکی خودایینگ «آحماقلیغی» اینسان حِکْمَتیندن حِکْمَرکدیر و خودایینگ «اِجیزلیگی» هَم اینسان گویجوندن گویچلیرکدیر!

۲۶ ای عزیزلر! خودای سیزی چاغیرمانقا اَزونگیزینگ کیم بُلانديغینگیزی یادا سالینگ. آرانگیزدا اینسان دوشونجسیندن حِکْم، گویچلی و اَصیلّی حاساپلانیانلارینگیز کَن دَلدی. ۲۷ اِمّا حِکْمَلری اوتانديرماق اوچین، خودای بو دونیه نینگ آحماق حاساپلانیانلارینی سایلادی. گویچلیری اوتانديرماق اوچین هَم بو دونیه نینگ اِجیز حاساپلانیانلارینی سایلادی. ۲۸ خودای دونیه نینگ حُرمتلی حاساپلانیانلارینی باطیل اِتمک اوچین، اَصیلْسزلاری و اَسْگِرِیلْمیلری، یَعْنی هیچ حاساپلانیانلاری سایلادی. ۲۹ شُنْگا گُرّه-ده، هیچ کیم خودایینگ حوضوریندا قووانماسین! ۳۰ چونکی سیز عیسی مسیح بیلن دینگه خودایینگ اوستو بیلن بیرلشسینگیز. عیسی مسیح بیزینگ اوچین خودایینگ حِکْمَتینی، یَعْنی تاقوالیغیمیز، مُقَدّسلیگیمیز و آزادلیغیمیز بُلدی. ۳۱ شونلوقدا، مُقَدّس یازغیلاردا یازیلیشی یالی: «هر کیم قووانیان بُلسا، دینگه مسیحه قووانسین».

۲

ای عزیزلر، مَن سیزه خودای باراداقی سیری اعلان اِتمَگه بارانیمدا، دیلوارلیق یا اینسان حِکْمَتی بیلن بارمادیم. ۲ مَن سیزینگ آرانگیزداقام، عیسی مسیحین و اُنونگ صلیبه چولنْمَگیندن باشغا هَمّه زادی اونوتماغی یورگیمه دووودیدیم. ۳ مَن یانینگیزا بارانیمدا اِجیزدیم، قُرْقدان

يېلن آيدياريس. بيز روحانى حاقىقاتى روحانى سۇزلىرى بېلن دوشوندىرىيس. ^{۱۴}مُقَدَّس روحونگ ايزينا دوشمېن اينسان خودايىنگ روحوندان بُلان زاتلارا دوشونمير. اُل بولارى آحماقلىق حاساپلايار. چونكى مُقَدَّس روحونگ فيكرلرينه دينگه اُنونگ ايزينا دوشينلر ساياريانديلرلار. ^{۱۵}مُقَدَّس روحونگ ايزينا دوشين آداما هَممه زادى سايارىپ بيلر، اَمّا باشغالار بو آدمى سايارماقدان اجيزديرلر.

^{۱۶}«خودايىنگ فيكرلرينى كيم بيلدى؟
كيم اُنكا ماصلاحات برپ بيلدى؟»

اَمّا بيزده مسيحينگ فيكرى باردير.

چاغا ايماندارلارى و پيشن ايماندارلار

۳ اى عزيرلر، مَن سيزىنگ بيلن روحانى اينسانلار يالى گورلشپ بيلميديم، اُندان باشغا مَن سيزه دونوى اينسانلارينا و مسيحه تَزَلِيكده ايمان گتيرنلره گورونگ بَرَن يالى گورونگ بَرديم. ^۲سيزه قاتى-قوتى ايميت بَرمديم، سويت بَرديم. سَبَبى سيز قاتى-قوتىنى ايمىگه هَنيز تاييار دَلدينگيز. حَضِير هَم تاييار دَلسينگيز. ^۳بو دونيه هَنيز-ده سيزه اَز تائيرىنى پتيرير، سَبَبى آرانگيزدا باخيلق، داعوا-جَنجَل بار. شيله بُلسا بولار سيزىنگ دونيه دِگيشليديگىنگيزى بيلديرميرمى؟ سيز دونوى آدمالار يالى جَرَكِت اِتْمِيرسينگيزمى نَمه؟ ^۴بيرىنگيز «مَن پولسينگ شگيردى»، باشغا بيرىنگيز «مَن آپولسينگ شگيردى» دِيرسينگيز. اُندا شيله ديمك بيلن، دونوى آدمالار يالى جَرَكِت اِتْمِيرسينگيزمى؟ ^۵آپولس كيم؟ پولس كيم؟ بولار سيزىنگ عيسى مسيحه ايمان گتيرمىگىنگيزه ياردیم بَرَن خيدماتچيلار آخيرين. خودايىنگ بَلَى اِدِشى يالى، بيزىنگ هر بيرىمىز اَز ايشيميزى پرينه پتيرديك. ^۶مَن تُخوم اِكديم، آپولس سوواردى. اَمّا اُسدورن خودايدير. ^۷شونلوقدا، اِكِن-ده، سوواران-دا هيچدير. دينگه اُسدورن خوداى اهميتلدير. ^۸اِكِينىنگ-ده، سوواريانىنگ-دا ماقصادى بيردير. اَلارينگ هر بيرى اَز چِكِن زَحْمَتينه گَره سيلاغىنى اَلار. ^۹چونكى بيز

يانگا قاتى تيتيريديم. ^۴مَن واغيظ اِدْنيمده سيزى اينانديرماق اوچين جَكْمَتلى سۇزلىرى پيدالانماديم. سيزى اينانديران زات خودايىنگ روحونىنگ آيان بُلان گويجودى. ^۵بو سيزىنگ ايمانينگيزىنگ اينسان جَكْمَتينه دَل-ده، خودايىنگ گويجونه دايانماغى اوچيندى.

خودايىنگ جَكْمَتى مُقَدَّس روحونگ اوستو بيلن آيان بُلماغى

^۶هاووا، بيز جَكْمَتى پتيشن آدمالارينگ آراسيندا واغيظ اديريس. بيزىنگ واغيظ اِدْن جَكْمَتيمىز بو اِيْمينگ يا-دا دونيه دَكى واقتلاين، آخىرى پوچ بُلان حاكيملرينگ جَكْمَتى دَلدير. ^۷بيز خودايىنگ سىرلى و گوزگين ساقلانان جَكْمَتىنى آيدياريس. خوداى بو جَكْمَتى بيزىنگ هَم اُنونگ بِيِكليگينه شريك بُلماغيمىز اوچين، اُننى دونيه ياراديلمازدان اُنك قارار اِدپيدى. ^۸بو جَكْمَتِه دونيه حاكيملرينىنگ هيچ بيرى دوشونمىدى. چونكى دوشونن بُلساديلار، بِيِك تانگري عيسى مسيحي صليبه چويلمزدديرلر. ^۹اَمّا مُقَدَّس يازغيلاردا يازيليشى يالى:

«خودايى سُونلر اوچين

اُنونگ تاييارلان زاتلارنى

نه گُر گروپدى، نه-ده قولاك اِشيدپيدى،

نه-ده اينسان عاقىلى پتپيدى.»

^{۱۰}بيزه بُلسا خوداى بو زاتلارى اَز روحى بيلن آيان اِتدى. چونكى مُقَدَّس روح هَممه زادى، حَتّى خودايىنگ چونغور فيكرلرينه دوشونمىدى. ^{۱۱}اينسانىنگ فيكرلرينى اُنونگ ايچيندكى اَز روحوندان باشغا هيچ كيم بيلمير. خوداى باباتدا هَم شيله: اُنونگ اَز روحوندان باشغا هيچ كيم خودايىنگ فيكرلرينى بيلن دَلدير. ^{۱۲}بيز بو دونيه نىنگ روحونى اَلان دَلديرىس. خودايىنگ اَزى مَرَحْمَت اِدپ بَرَن زاتلارينا دوشونپ بيلر يالى، بيز خودايىنگ روحونى اَلانديرىس. ^{۱۳}بيز بولارى اينسان جَكْمَتىنىنگ اُورْدَن سۇزلى بيلن دَل-ده، مُقَدَّس روحونگ اُورْدَن سۇزلى

خودايىنگ ھىمگريديرس و سيز خودايىنگ اِكىنى و اُنونگ عماراتىسىنگىز.

خودايا اساسلانيان يينا

۱۰ من خودايىنگ اُزومه بِن مِرجمتينيگ اوستو بيلن عماراتىنگ اوساسى كيمىن عماراتىنگ بُنيادىنى قوردوم. باشغا بىرى بُلسا عماراتى بَجَرِيَر. يُنه هر كِس اُز بَجَرِيَنى باباتدا دىقاتلى بُلمايدير. ۱۱ ھىچ كيم اُزال توتولان بُنياددان، يَئنى عيسى مَسِيحِدِن باشغا بىر بُنيادى قوروپ بيلمز. ۱۲-۱۳ اِگَر بو بُنيادىنگ اوستونده بُلسا كيمىنگ قىزىلدان، كوموشِدِن، جواهردان، آغاچدان، چُپ-چُردن يا-دا ساماندان قوراندىغى شنگرا بَلَى بَلار. بو قاضىلىق اِدِيلجَك گونونده اُد بيلن آيان بَلار. اُد هر كِسىنگ اِدِن ايشىنىنگ نَهيليدىگىنى ايمتَحان اِدر. ۱۴ اِگَر اُنونگ قوران عماراتى اُدا جيداسا، اُل اُز سيلاغىنى اَلار. ۱۵ اِمّا كيمىنگ قوران عماراتى يانسا، اُل زيان چَكِر، يُنه اُزى اُدىنگ ايجىندِن گِچِن يالى بُلوپ، نِجات تاپار.

۱۶ اُندا سيز اُزونگىزىنگ خودايىنگ عيباداتخanasيدىغىنگىزى و ازانگىزدا خودايىنگ روحىنىگ ياشاياندىغىنى بيلمىرسىنگىزمى نَمه؟ ۱۷ اِگَر بىرى خودايىنگ عيباداتخanasىنى ويران اِتسه خوداى ھىم اُنى ھَلَك اِدر. چونكى خودايىنگ عيباداتخanasى مُقادسدير و شَل عيباداتخانا سىزسىنگىز.

۱۸ قُى، ھىچ كيم اُز-اُزوني اَلداسىن. اِگَر هر كيم اُزوني دونيَه اَلچىگنده حِكْمَتلى حاساپلايان بُلسا، قُى، «آحماق» بُلسون. شُندا اُل دُغرو-دان-دا حِكْمَتلى بَلار. ۱۹ چونكى بو دونيَه نىنگ حِكْمَتى خودايىنگ ناظارىندا آحماقلىقدىر. مُقادس يازغىلاردا: «خوداى حِكْمَتلى بيلنى اُز حيله سىنده توتبار» دىيپ يازىلاندىر. ۲۰ يَنه-ده «خوداى حِكْمَتلىلرلىنگ فيكرلرلىنى و اَلارنىنگ باطيلدىغىنى بىلير». ۲۱ شونلوقدا، ھىچ كيم اَداملارنىنگ اِدِن ايشىنه باباتدا قابارماسىن! چونكى ھَمّه زات سىزىنگىكىدير: ۲۲ پولس-ده، آپولس-دا، پطرس-دا، دونيَه-ده، ياشايىش-دا، اَلوم-ده، شو وقت و گِلجَك-ده –

ھَمّه زات سىزىنگىكىدير. ۲۳ سىز مَسِيحىنگىكىسىنگىز و مَسِيح بُلسا خودايىنگىكىدير.

مسيحىنگ رسوللارى

۴ اَداملار بىزه، قُى، مَسِيحىنگ خىدماتچىلارى و خودايىنگ سىرلارنى آيان اِدِن خىدماتچىلار حُكمونده گُرسىنلر. ۲ شيله خىدماتچىلاردان بُلسا اِمىن بُلماقلىغى طالب اِدِيليندىر. ۳ سىزىنگ يا-دا اينسان قاضىچىلىغىنگ مانگا نَهىلى حُكوم چىقارياندىغى مُھم زات دَل. اُز اوستوملِن حَتّى اُزوم-ده حُكوم چىقارامق. ۴ من اُزومده عايىپ گُرمىم-ده، يُنه بو زاتلار مَنى پَك اِتَمِر. موندان باشغا مانگا مَسِيح قاضىلىق اِدِيندىر. ۵ شُنگا گُره-ده، بَلَى بُلان وقت يَتىنچَه، ھىچ كيمىنگ اوستونلِن حُكوم چىقارمانگ. مَسِيح گِلَتىنچَه قاراشىنگ. اُل قارانگىلىقداقى گوزگىن زاتلارى ياغىتلىغا چىقارار، اَداملارنىنگ يورگىندكى نىيتلرلىنى آيان اِدر. شُندا هر كِس خودايدان اُز اِدنىنه لايىق اُوگوسىنى اَلار.

۶ اِى عزىرلر! مَن ايدانلاريمىنگ بارىنى سىزىنگ پيدانگىزا بُلسون دىيپ، اُزوم و آپولس بارادا ايتىدىم. شُندا سىز تَعليمىز بيلن «يازيلانىنگ اَلچىگىندِن چىقمانگ» دىيلن مَعنىسىنه دوشونىپ، ھىچ بىرىنگىز بىرىنى بىلگىدِن يُقارى توتمارسىنگىز. ۷ اُندا سىز بىلگىلردن اويتگىشكىمى؟ سىز اُزونگىزدكىلرلىنگ بارىنى خودايدان اَلمادىنگىزمى نَمه؟ اِگَر اُندان اَلان بُلسانگىز، نَمه اوچىن اُزونگىز قازانان يالى قابارىسىنگىز؟ ۸ سىز اِيم دىيپ، هر زادا يَتىپسىنگىز! سىز اِيم بايىپسىنگىز! بىزسىز پادىشاھلىق اِتدىنگىز. واخ، كَشگَه دُغرو-دان-دا پادىشاھلىق اِتسدىنگىز! شُندا بىز-ده سىزىنگ بيلن بيله پادىشاھلىق اِدردىك. ۹ خوداى بىزى، يَئنى رسوللارى، ثُماشالى يُرىشده اينگ شُنگى خاطاردا قُيدى دىيپ فيكر اِدِيرىن. بىز جِماغاتىنگ گُز اُوونده اَلدوريلجَكلىر كيمىن بُلدوق. ھاووا، بىز ھَمّه عالم-جاھانا، پرىشده-لر-ده، اينسانلار-دا ثُماشا بُلدوق. ۱۰ بىز مَسِيحه بُلان ايمانيمىزىنگ خاطرىنا آحماقديرس، اِمّا سىز بُلسا مَسِيحده حِكْمَتلىسىنگىز! بىز اِجىز، اِمّا سىز بُلسا گويچلىسىنگىز!

روحدا سیزینگ بیلندیرین. مَن اِدیل یانینگیزدا بُلان یالی، شیلَه ایش اِدینگ اوستوندن تانگیمیز عیسانینگ آیدندان اییم اَز حُکومیمی چیقاردیم. سیز بیلَه اویشنینگیزده مَن هم روحدا سیزینگ بیلن بُلارین. شُندا عیسانینگ گویجینینگ اوستو بیلن ^۵ شیلَه ایش اِدن آدمی شیطانا تابشیرینگ. شُندا اُنونگ گونَهلی نَفسی هَلک بُلوپ، تانگری عیسانینگ گونونده روحی نجات تاپپ بیلر.

^۶ سیزینگ قابارماغینگیز هیچ قاوی دَلدیر. شیلَه بُلسا سیز آراجیق خامیرمایانینگ همَه خامیری تورشودیاندیغینی بیلْمیرسینگیزمی؟ ^۷ تَرَه پتیرلیک خامیر بُلوپ بیلرینگیز یالی، کُهَنه خامیرمایانی اُزونگیزدن آیریپ اُقلانگ. اصلیندا شُل تَرَه پتیرلیک خامیر سیزسینگیز! چونکی عیسی مسیح، سیزینگ پَسَح قوزیمیز، قربانی اِدیلندیر. ^۸ شُنگا گُرَه ده، پَسَح بایرامی کُهَنه خامیرمایادا، یَعنی قاهر-غاضاب و تَلکَهلیک بیلن توتمایلینگ. تَرسینه، اُنی تَرَه پتیرلیک خامیردا، یَعنی دُغولوق و حاقیقات بیلن توتایلینگ.

^۹ مَن سیزه آخلاقسیز آدمالار بیلن قاتناشمانگ دَیپ اُنک یازیدیم. ^{۱۰} ینَه مَن شیلَه یازانیمدا بو دونیه نینگ آدمالارینی، یَعنی آخلاقسیزلاری یا-دا آچگُزلی، حیلَه گُزلی یا-دا بُت پَرستلری حاسابا گِتیرمَدیم. بیلَه بُلسا، سیز بو دونیه نی بیراییم تَرک اِتملی بُلاردینگیز. ^{۱۱} اِمّا مَن سیزی ایماندار بیلپ، هِنیز ده آخلاقسیز یا-دا آچگُز، بُت پَرست یا-دا سَوین، عاراقُخر یا-دا حیلَه گُز بُلانلار بیلن قاتناشمانگ دَیپ یازیارین. شیلَه آدمالار بیلن حتّی بیر ساجاق باشیندا-دا اُتورمانگ. ^{۱۲-۱۳} اُندا بیز کِلِیسایا دِگیشلی بُلما دِیقلا رینگ اوستوندن حُکوم چیقارمالیمی نَمَه؟ اُلارینگ اوستوندن خودای حُکوم چیقارار. بیز دینگه کِلِیسایا دِگیشلی بُلانلارینگ اوستوندن حُکوم چیقارمالی. «سیز اُز اَرانگیزدان تَلکَهلیک اِدینی آیریپ اُقلانگ».

ایماندارلارینگ آراسینداقی داعوالار

^۶ سیز باشغا بیرى بیلن داعوالاشانینگیزدا، نَمَه اوچین اُنونگ مِسلَه سینی ایمانسیزلارینگ اُوونده بیان اِدیرسینگیز؟ اُندا سیز مونی ایماندارلارینگ اُوونده چُزملی

سیز خُرمتلی، اِمّا بیز بُلسا بیخُرمتدیریس! ^{۱۱} بیز هِنیز هم آچ-سوسوز و لباسلاریمیز بیرتیق. بیز پَنجیلیریس و اُیسوز-قُشسیر آوارادیریس. ^{۱۲} بیز قارا در دُکوپ، زَحْمَت چَکیریس. بیزی لَعْنَت اِدنلرینده، اُلارا یاخشیلیق دِیلیریس. بیزی آزار بَرلرینده، مونگا جیدایاریس. ^{۱۳} بیزه تَهْمَت اورانلاریندا، میلایمیلیق بیلن جُغاپ بَریریس. بیز شو واقتدا چَچلی پَر یوزونینگ چُپ-چُری و دونیه نینگ درده یارامیانی کیمین بُلاندیریس.

^{۱۴} مَن بولاری سیزی اوتاندیرماق اوچین دَل-ده، سیزه بیلدِرْمک و ناصیحات بُلسون دَیپ یازیارین. سیز مَنینگ عزیز بالالاریم آخیرین! ^{۱۵} مسیحینگ بُلوندا سیزینگ مونگِرچَه مُعَلِّمینگیز بُلسا-دا اِمّا اَتالارینگیز کَن دَلدیر. مَن خوش خابارینگ اوستو بیلن سیزینگ عیسی مسیح دَکی اَتانگیز بُلدوم. ^{۱۶} شُنگا گُرَه ده، یالباریارین: مَندن نَمونه آلینگ. ^{۱۷} اینه، تیموتاوسی شو ماقصات بیلن یانینگیزا ایدردیم. اُل مَنینگ سِیگولی اُغوم و مسیحده اِمیندیر. اُل مَنینگ عیسی مسیحینگ بُللارینگ ایزینا دوشیندیگی می سیزه یادلار. مَن همَه یرده و هر کِلِیسادا بو بُللارینگ ایزینا دوشمگی تَعْلیم بَریندیرین. ^{۱۸} سیزینگ کبیرلرینگیز مَن یانینگیزا بارمارین دَیپ گومَن اِدپ، تِکپیرلیگَه گیریشدیلر. ^{۱۹} خودای یُل بَرسه، مَن باسیم سیزینگ یانینگیزا بارجاقدیرین. شُندا اُلارینگ کپینی دَل-ده، گویجونى گُزین. ^{۲۰} چونکی خودایینگ پادشاهلیغی سُزده دَل-ده، گویچدیر. ^{۲۱} مَن سیزینگ یانینگیزا نَمَه بیلن باراین؟ قامچی بیلنمی یا-دا سِیگی و یومشاقلیق بیلنمی؟ سیز بولارینگ هایسینی سایلایارسینگیز؟

کِلِیساداقی آخلاقسیزلیغا یُل بَرْمَنگ

^۵ سیزینگ اَرانگیزداقی آخلاقسیزچیلیق بارادا گورونگ ییاردی. بولار یالی آخلاقسیزلیغی حتّی بُت پَرستلر-ده اِدین دَلدیر! سیزینگ بیرینگیز اُز اُوی اِنسی بیلن یاتپ-توریارمیش. ^۲ سیز بُلسا اُز-اُزونگیزه قاباریارسینگیز! اُندا سیز مونگا دَرک یاس توتوپ، شیلَه ایش اِدینی اَرانگیزدان آیرمالی دَلمی؟ ^{۳-۴} مَن یانینگیزدا بُلماسام-دا،

يُقِ إِدْر» دِيَّپ دُغرى آيديارسينگيز. اِمّا بَدَن زينا اِتْمِك اوچين دَل-ده، مسيحه خيدمات اِتْمِك اوچين پِرلندير و مسيح هم بَدَنمِيز اوچين ايشلِيندِير. ^{۱۴} خودای اَز گويجينگ اوستو بيلن مسيحي دِيرلَدى و بيزى هم دِيرلَدر. ^{۱۵} اُنْدا سيز اَز بَدَننگيزينگ مسيحينگ بَدَننينگ اعضاسيديغيني بيلمِرسينگيزمى؟ ايندى مسيحينگ اعضاسيني آلپ، اُنْى بير فاحيشه بيلن بيرىکدِيرينمى؟ هرگِر اِتْمِرِن! ^{۱۶} اُنْدا هر کيم اُزنى فاحيشه بيلن بيرلشديرسه اُنونگ بيلن بير تَن بُلانديغيني بيلمِرسينگيزمى نَمه؟ چونكى ثورات دا: «ايکيسى بير تَن بُليار» دِيَّپ يازيلاندير. ^{۱۷} اِمّا مسيح بيلن بيرلشَن هم روحدا اُنونگ بيلن بير بُلار. ^{۱۸} زينادان قاجينگ. آدام هر هيلي گونَه اِتسه-ده، اُل اُنونگ بَدَننينگ داشيندادير. اِمّا زينا اِدِن اَز بَدَنينه قارشى گونَه اِدِيندِير. ^{۱۹} اُنْدا سيز اَز بَدَننگيزينگ مُقَدَّس روحونگ ياشايان عيباداتخاناسيديغيني بيلمِرسينگيزمى؟ سيز بو روحى خودايدان آلدينگيز و سيز دينگه اُزونگيزينگى دَلسينگيز. ^{۲۰} چونكى سيز باهالى ساتين آلانسينگيز. شُنگا گُرّه-ده، اَز بَدَننگيز بيلن خودايى بيکلنديرينگ.

نيکاح بارادا

ايندى بُلْسا سيزينگ مانگا: «ارکينگ آيالا **V** قَلايلاشماليعى ياخشيدير» دِيَّپ يازانلارينگيز بارادا ايتماقچى. ^۲ زيناليعا اُل پِرمزليک اوچين، قُى، هر اِرکک اَز آيالى و هر آيال-دا اَز اَرى بيلن ياشاسين. ^۳ اَر اَز آيالى باباتدا و آيالى-دا اَز اَرى باباتدا اَر-آيالىق وظيفه لرينى بَرجاي اِتْميديرلر. ^۴ آيالينگ بَدَنى اُزونينگى دَل-ده، اَرينگ ايختياريندادير. اَرى باباتدا هم شِيلدِير: اَرينگ بَدَنى اُزونينگى دَل-ده، آيالينگ ايختياريندادير. ^۵ دينگه اَرارا توتيان و دُغا اِدِن واقتينگيز بُلایماسا، باشغا وقت بيرى-بيرينگيزى اَر-آيالىق حاقيندان ماحروم اِتْمَنگ. بو هم اُرارا راضيلاشيغا گُرّه دينگه واقتلاين بُلْسُون. شُنگرا قايتادان بيرلشينگ. بُلْسا اَز نَفسينگيزى ساقلاپ بيلمِرنيلينگيزدن پيدالانپ، شيطان سيزى و سوسه دوشورايماسين. ^۶ مَن بولارى دِستور دَل-ده، دُغرى گَلِن حُکْمونده آيديارين. ^۷ اِلْبَتّه، هر کيمينگ مَن

دَلْمى؟ ^۲ سيز ايماندارلارينگ بو دونيه قاضيليق اِتْجکديگيني بيلمِرسينگيزمى؟ اِگر سيز دونيه قاضيليق اِتْجک بُلْسانگيز، اُنْدا اَهْميتسيز داعوالارى چُروپ بيلمِرسينگيزمى؟ ^۳ سيز بيزينگ حَتّى پَريشده-لره-ده قاضيليق اِتْجکديگيميزى بيلمِرسينگيزمى؟ گونليک دورموشينگ ايشلِرى باراسيندا خاص پِتِر. ^۴ شِيله داعوالارينگيز بار بُلْسا، نَمه اوچين اُلارى کِلِيسايا دِگيشلى بُلْماديقلارينگ قاضيليعينا تابشيريارينگيز؟ ^۵ شِيله اِتْمَگه اوتانمايارسينگيزمى؟ اُنْدا اَرانگيزدا ايماندارلارينگ داعواسيني چُروپ بيلْجک بير دانا آدام-دا يُمى نَمه؟ ^۶ تَرسينه، ايماندار، ايماندار بيلن مَحْکمه-ده داعوالاشيار. مونونگ اوستونه-ده، اُلار مونى ايمانسيزلارينگ اُوننده اِدِيرلر! ^۷ اصليندا بيرى-بيرينگيز بيلن مَحْکمه-ده داعوالاشماغينگ اُزى سيزينگ کِمچيلگينگيزى خابار پَرِر. شِيله بُلْسا عادالاتسيزليغا طاقاتلى بُلْماغينگيز قاوى دَلْمى؟ زيان چْکْمَگه جيداملى بُلْماغينگيز قاوى دَلْمى نَمه؟ ^۸ سيز بُلْسا ظولوم اِدِيرسينگيز، آلدايارينگيز، اُدا کيمى؟ اَز ايماندارلارينگيز!

^۹ اُنْدا سيز، ظاليم آداملار خوداينگ پاديشاهليغيني ميراث آلماقاديغيني بيلمِرسينگيزمى نَمه؟ اَز-اُزونگيزى آلدامانگ! نه اخلاقسيزلار، نه-ده بُت پَرستلر، نه زيناگرلر، نه-ده بيرى-بيرى بيلن تَلْکَه ايش اِدِن اِرککلر، ^{۱۰} نه-ده اُغريلار، نه اچْگزلر، نه-ده عاراقخُزلار، نه سوينلر، نه-ده يالانچيلار شولارينگ بيرى-ده خوداينگ پاديشاهليغيني ميراث آلماز. ^{۱۱} سيزينگ-ده کبيرلرينگيز اُرال شُلالر يالدينگيز. يْنه سيز تانگريميز عيسى مسيحينگ ادى بيلن و خودايميزينگ روحونينگ اوستو بيلن يووولدنينگيز و خوداينگ تاقوالى خالقى بُلْوپ، پْکلندينگيز.

ايماندارلارينگ اَراسيندافى زيناگرليک

^{۱۲} سيز: «ايسلِن زاديمى اِتْمَگه حاقيم بار» دِيرسينگيز. هاووا، يْنه هر زات سيزينگ اوچين پيدالى دَلدِير. «ايسلِن زاديمى اِتْمَگه حاقيم بار»، يْنه هيچ زات مَنينگ اوستومَدَن حُکوم سورملى دَلدِير. ^{۱۳} سيز: «ايमित قارين اوچين، قارين-دا ايमित اوچيندِير و خوداى اُلارينگ ايکيسيني هم

چاغیریلدینگمی؟ قُی، بو سِنی ناراحت اِتْمِسین. یُنه آزاد بُلُوپ بیلین بُلسانگ، فُرصَتی اِلْدن بِرمه. ^{۲۲} چونکی قول واقعی خودای طارافیندان چاغیریلان کیشی اُنونگ آزاد بنده سیدیر. شُونگ یالی، آزاد واقعی خودای طارافیندان چاغیریلان کیشی مسیحینگ قولودیر. ^{۲۳} سیز باهالی ساتین آئیندینگیز. اُندا آداملارینگ قولى بُلمانگ! ^{۲۴} ای عزیزلر، هر کس خودای طارافیندان نهیلی حالدا چاغیریلان بُلسا، قُی، شُل حالدا-دا خودایینگ حوضوریندا قالسین.

نشانلانما، ایلنمه و ایلنمزلیک بارادا

^{۲۵} ایلنمَدیک یاشلار باباتدا مسیحین آلان حُکوم یُق. یُنه خودایینگ مِرْحَمَتینینگ اوستو بیلن وفادار کیشی حُکْمونده ماصلاحات بِریرین. ^{۲۶} شو قینچیلیق زاماندا هر کسینگ اوالقی حالیندا قالانی قاویدیر. ^{۲۷} اِگر ایلین بُلسانگ، نیکاحنگی پُوما. و اِگر هِنیز ایلنمَدیک بُلسانگ، اُندا گلین-قیز گُزلمه. ^{۲۸} یُنه ایلنْسِنگ-ده، بو گونه دلدیر. گلین بُلما دیق قیز هم دورموشا چیقسا گونه دلدیر. اِما دورموش قورانلار بو دورموشدا کَن قینچیلیقلار دوچار بُلارلار. مَن سیزی شلاردان قُریماق ایسلیرین.

^{۲۹} ای عزیزلر، مَن سیزه شونی هم آیتماقچی: بَلّی بُلان وقت خاص قُلایلانلار. شُنکا گُره-ده، آیالی بُلانلار اِدیل آیالی یُق آداملار یالی بُلسون. ^{۳۰} آغلایانلار هم آغلایانلار یالی، شاتلانیانلار هم شاتلانیانلار یالی، اِمَلک اِدینیلر هم اِدیل مال-مولکی بُلما دیقلار یالی یاشاسین. ^{۳۱} بو دونیه نینگ ایشلیرینه مشغول کیشیلر-ده اُز واقعتینی اُلارا گِچیرمسین. چونکی بو دونیه نینگ یاغداهی گِچپ باریانلار.

^{۳۲} مَن سیزینگ قایغیدان آزاد بُلماغینگیزی ایسلیرین. ایلنمَدیک کیشی خودای راضی اِتْجک بُلُوپ، خودایینگ ایشلیرینی فیکر اِدیندیر. ^{۳۳} اِما ایلین کیشی اُز آیالینی راضی اِتْجک بُلُوپ، بو دونیه نینگ ایشلیرینی فیکر اِدیندیر. ^{۳۴} شیدپ، اُنونگ قالبی ایکی بُلوندیر. ارسیز آیال یا-دا طوی اِتْمَدیک قیز خودایینگ ایشلیرینینگ فیکرینی اِدپ، تِنده و هم روحدا مُقَدّس بُلار یالی اُزونی خودایا تابشیر یاندیر. اِما اُری آیال اُز اَرینی راضی اِتْجک بُلُوپ، بو دونیه نینگ ایشلیرینه فیکر اِدیندیر. ^{۳۵} مَن بولاری سیزینگ اِل-آیاغینگیزی

یالی بُلماغینی ایسلیرین. اِما یُنه هر کیمینگ خودایدان آلان اُز ناغماتی باردیر: بیرینینگ ناغماتی بیلدیر، باشغانینگ ناغماتی ایلدیر.

^۸ اُندا دول قالان اِرْکِکلره و آیاللار شِیله دیرین: اُلارا مَن یالی ایلنمزلیک قاویدیر. ^۹ اِما اِگر اُز نفسلیرینی ساقلاپ بیلْمِن بُلسالار، اُندا ایلنسنیلر. چونکی هُوس اُدونا یاناندان، ایلنمک قاویدیر.

^{۱۰} ایلنلره بُلسا مَن دَل-ده، مسیح حُکوم اِدیندیر: آیال اُز اَریندن آریلماسین. ^{۱۱} اِگر آیریلان بُلسا، باشغا اَره بارماسین یا-دا اُز اَری بیلن یاراشسین. اَر-ده اُز آیالینی طلاق بِرمسین.

^{۱۲} بیلکیلره بُلسا مسیح دَل-ده، مَن دیرین: اِگر کیمدیر بیر ایمانلی آدمینگ ایمان گتیرمَدیک آیالی بار بُلسا، اُل آیال هم اُنونگ بیلن یاشاماغا راضی بُلسا، اُندا بو آدم اُز آیالینی طلاق بِرمسین. ^{۱۳} اِگر ایمانلی آیالینگ ایمان گتیرمَدیک اَری بار بُلسا، اَری-ده اُنونگ بیلن یاشاماغا راضی بُلسا، بو آیال اَرینی طلاق بِرمسین. ^{۱۴} چونکی ایمان گتیرمَدیک اَر اُز آیالینینگ اوستو بیلن مُقَدّس حاساپ بُلپاندیر. ایمان گتیرمَدیک آیال-دا اُز ایمان گتیرین اَرینینگ اوستو بیلن مُقَدّس حاساپلیدیر، یُغسا سیزینگ فِرْزندلیرینگیز پَک حاساپ بُلمازدیلار. اِما ایندی اُلا مُقَدّس حاساپلیدیر. ^{۱۵} اِما ایمان گتیرمَدیک یائیلداش طلاق اَلْجاق بُلسا، قُی، طلاق اَلْسین. ایماندار اَر یا-دا آیال شِیله یاغدا یالاردا بِرگیلی دلدیر. یُنه خودای بیزی بیللیکده پاراحتلی یاشاماغا چاغیراندیر. ^{۱۶} ای آیال، نیرْدن بیلینگ، بَلْکی اَرینگ سنینگ اوستونگ بیلن نجات بِریر. ای اَر، نیرْدن بیلینگ، بَلْکی آیالینگ سنینگ اوستونگ بیلن نجات بِریر.

^{۱۷} یُنه هر هیل بُلسا-دا، هر کس خودایینگ اُنْگا بَلّیشی یالی، خودای اُنْی هایسی حالدا چاغیران بُلسا، شُنکا گُره-ده یاشاسین. مَن مونی هَمّه کِلِیسالارا تابشیر یارین. ^{۱۸} اِگر بیری سوْنْتلیکّه چاغیریلان بُلسا، قُی، سوْنْتلیگینی سوْنْتسیزلیگه اُوْرْجک بُلُوپ عاذاپا قالماسین. اِگر بیری سوْنْتسیزکّه چاغیریلان بُلسا، سوْنْتلِجک بُلماسین. ^{۱۹} سوْنْتلیک-ده و سوْنْتسیزلیک-ده هیچدیر. اینگ مُهم زات خودایینگ حُکوملیرینی بِرجای اِتْمکدیر. ^{۲۰} کیم هایسی بیر حالدا چاغیریلان بُلسا، شُندا-دا قالسین. ^{۲۱} سَن قول واقعتینگ

ايتىنى اينىلرېندە، ھىنېز-دە بۇ سىجدە اِدېندىر دېيىپ گومەن اِدېرلر. بو ھىم اۇلارېنگ ناتوان وجدانىنى كىرلى اِدېر. ^۸ ئۇنە ايمىت بىزى خودايا ياقىنلاشدىرمايار. ايمىمىز بىلەن زىيان چىكىمۇق، ايمىمىز بىلەن-دە پىدا گۇمۇق. ^۹ ائما از آزادلىغىنگىزا خاباردار بۇلۇنگ. سىزىنگ آزادلىغىنگىز وجدانى ناتوان بۇلۇن ايماندارلارېنگ بودرىمگىنە سېپ بۇلماسىن! ^{۱۰} چونكى اۇلاردان بىرى سىنى، يەنى عىلىمى بۇلانى، بۇتخانا ساقاق باشىندا گۇمگى آخمال. شۇندا اۇنۇنگ وجدانى قاوشاپ، بۇتا بىرلەن قربانلىغى ايمىگە ھۇسلىنمىزى نەمە؟ ^{۱۱} شۇنلوقدا بو وجدانى ناتوان ايماندار سىنىنگ عىلىمىنگ اوستو بىلەن ھەلەك بۇلدى. عىسى مىسح بۇلسا اۇنۇنگ اوغۇندا اۇلدى. ^{۱۲} سىز ايماندارلارېنگىزىنگ ناتوان وجدانىنى يارالاماق بىلەن، اۇلارا قارشى گۇنە اِدېنگىزدە، عىسى مىسحە قارشى گۇنە اِدېسىنگىز. ^{۱۳} شۇنگا گۇرە-دە، ائىن زادىم ايماندارېنگ بودرىمگىنە سېپ بۇلجاق بۇلسا، مەن ايتى اصلا ايمىرەن. مەن اۇنۇنگ بودرىمگىنى ايسلمۇق.

رسولېنگ ھاق-ھوقۇقلارى

۹ اۇندا مەن آزاد دىلمى نەمە؟ يا مەن رسول دىلمى؟ مەن تانگىمىز عىسى مىسحى از گۇرۇم بىلەن گۇمىمىز نەمە؟ شىلە بۇلسا سىز مېنىگ مىسح اوچىن چىكىن زىھىمىنگ نەتىجەسى دىلمى؟ ^۱ باشغالار مەن رسول ھاساپلاماسالار-دا، مەن سىزىنگ اوچىن رسولدىرەن! چونكى سىز مىسح ئۇلۇندا قى رسولغىمىنگ مۇھورىسىنگىز.

^۲ رسولغىمىنگ ھاق-ھوقۇقلارى باباتدا مەن شۇرايانلار، ائىنە، شۇنى دىيىمەكچى. ^۳ اۇندا بىزىنگ ائىپ-اچمىگە ھاقىمىز ئۇقىمى؟ ^۴ بىلەنكى رسوللار، عىسانىنگ دۇغانلارى و پىطۇس يالى گىدنلرېندە، از ايماندار آيالىنى ازى بىلەن اكدېرلر. اۇندا بۇلسا بىزىنگ-دە شىلە ائىمگە ھاقىمىز ئۇقىمى نەمە؟ ^۵ يا-دا مەن بىلەن بىرئانېنگ ايماندارلاردان مادى كۇمىگىنى آلمىغا ھاقىمىز ئۇقىمى؟ ^۶ كىم از پولى بىلەن سىزىلىق اِدېر؟ اۇندا مېوھسىندەن ايمىچەك بۇلسا، اوزۇم باغىنى اكدېرەن؟ سۇرى باقىپ-دا، اۇنۇنگ سۇيدۇنى اچمىن بىرەن؟

^۷ مەن مۇنى دىنگە ائىسان دوشۇنچىسىندەن ائىمايارىن. شىرغات ھىم بو باباتدا شىلە دىيىمىزى نەمە؟ ^۸ چونكى

باغلاماق اوچىن ائىمايارىن. تىرسىنە، ھىمە قالىنگىزى خودايا تابشېرىپ، دۇغرى ياشارىنگىز يالى و سىزىنگ پىدانگىزا ايدىيارىن.

^۹ اكر بىگىت آدم ھۇس اۇونا جىدامان، از نىشانلارنان قىزىنا بۇلمالىسى يالى بۇلماسا و ائىنەك قارارىنا گىلسە، قى، ائىلېرىسىن، بو گۇنە دلدېر. ^{۱۰} ائما اۇل ائىلېزىلىكى يورگىنە دوون بۇلسا، بو باباتدا مەتجىلىكى بۇلمان، از ھۇسىنى ساقلامىغى باشارىپ و قايم قارارا گىلەن بۇلسا، اۇندا اۇل قاوى ايش اِدېر. ^{۱۱} شۇنلوقدا، نىشانلىسى بىلەن ائىلېن قاوى ايش اِدېندىر، ئۇنە ائىلېن بۇلسا اۇندا-دا قاوى ايش اِدېندىر.

^{۱۲} آيال آرى ائىنچە، اۇنگا باغلىدىر. ائما آرى اۇلسە، از ائىلېنى بىلەن ائىلېمگە آزاددىر. ئۇنە اۇنۇنگ بارجاغى خودايا ايمان گىتېر بۇلمالىدىر. ^{۱۳} بو مېنىگ فىكرىم اكر اۇل دول آيال آرسىز قالسا، ھاس-دا خوشواقىدىر. و فىكر اِدېرىن ايدىيان زاتلارىم خوداينىگ روھونداندىر.

بۇتلارا بىرلېن قربانلىق ايت

۸ ائىدى بۇلسا بۇتلارا قربانلىق بىرلېن ايت بارادا شولارى ائىماقچى. سىزىنگ: «ھىمىزىنگ عىلىمىمىز بار» دېيىپ ايدىيانىنگىز دۇغۇردىر. ئۇنە عىلىم ائىسانى مەغۇر اِدېر، ائما شىگى بۇلسا اباد اِدېندىر. ^۱ اكر بىر كىشى بىلېندىرەن دېيىپ گومەن ائىسە، اۇندا اۇل ھىنېز بىلەنلىسى يالى بىلەن دلدېر. ^۲ ائما كىم خودايى سۇيىن بۇلسا، اۇل خوداي طارافىندان تانلىياندىر.

^۳ شۇنلوقدا، بۇتلارا قربانلىق بىرلەن ايتى ائىپ-ايمىزلىك بارادا شۇنى ائىماقچى. بىز بىلەرىس، بو دۇنيەدە بۇت اصلىندا ھىچدېر و بىر خودايدان باشغا، خوداي ئۇقدىر. ^۴ ھەتتى پىردە يا آسماندا «خوداي» دىيىلپ اۇلاندېرلىيانلار بار بۇلۇسا-دا، اصلىندا «خودايلار» و ھىم «ھۇكۇمدار» ھاساپلانىلار كندىر. ^۵ ائما بىزىنگ اوچىن پىكە خوداي، يەنى آتا باردېر، ھىمە زادىنگ باشلانچىسى اۇدور. بىز اۇنۇنگ اوچىن ياشاياندىرىس. بىزىنگ اوچىن پىكە ھۇكۇمدار عىسى مىسح بار، ھىمە زات ھىم اۇنۇنگ اوستو بىلەن يارادىلاندىر و بىز اۇنۇنگ اوستو بىلەن ياشاياندىرىس.

^۶ ائما بو عىلىم ھىمە آدمالاردا ئۇقدور. كىبىر آدمالار بۇت پىرستلىك فىكرلرېندەن پىكلېپ بىلەن، بو قربانلىق

مسیح طارافا گیتیرجک بُلُوپ، شیریغاتیڭ قولى بُلُودوم. ^{۲۱} من شیریغاتسیز آداملاری مسیح طارافا گیتیرجک بُلُوپ، آلارینگ یانیندا شیریغاتسیز یالی بُلُودوم. حاقیقأتدان هِم، خودایینگ شیریغاتیڭا گُرَه یاشاپ، مسیحینگ تابشیریقلارینا موطیعیدیرین. ^{۲۲} اجیزلری مسیح طارافا گیتیرجک بُلُوپ، اجیزلیگه اُورولدیم. قاراز، کبیرلری نجات برجک بُلُوپ، من هَمیلره هر زات بُلُودوم. ^{۲۳} من بولارینگ بارینی خوش خابارینگ برکتلرینه شریک بُلُوپ بیلیریم یالی، خوش خابارینگ خاطیرینا اَدیرین.

^{۲۴} یاریش میداندا یُرتیانلارینگ هَمسی یُرتسا-دا، بایراغی دینگه بیرى آلیاندیغینی بیلیمگیزی؟ شُندا سیز-ده بایراق آلا یالی شیلَه یُرتینگ. ^{۲۵} هر کیم یاریشا قاتناشیان، هر زاتدا اُزونی قاوی گویچلندیریندیر. آلا مونی واقتلاین بیر تاجی آلاماق اوچین اَدیر. اَمّا بیز بُلُسا مونی باقی تاجی آلاماق اوچین اَدیندیریس. ^{۲۶} شُنگا گُرَه-ده، من ماقصاتسیز یُرتیانلار یالی یُرتمایارین، هوانی یومروقلایان کیشی یالی حرکت اَتیمیرین. ^{۲۷} یُق، من خوش خاباری باشغالارا واغیظ اَدینمَدَن شُنگ، یاریشا قاتناشماقدان ماحروم اَدیلسیم گَلَمیر. شُونگ اوچین-ده، بَدنیمی خُلاپ، اُنی اُزومه موطیع اَدیرین.

اسرائیلیڭ بُت پَرستلیگینیڭ نَتیجَه سی

ای عزیزلر، من سیزینگ شولاردان خابارلی بُلماغینگیزی ایسلیرین: بیزینگ آتا-بابالاریمیزینگ باری بولودینگ آشاغیندادیلار و آلارینگ باری دریانینگ آراسیندان گچدیلر. ^۲ آلارینگ باری بولودا و دريادا تَعْمیدلندیرپ، موسانینگ ایزینا دوشدولر. ^۳ آلارینگ باری آسماندان این شُل بیر اییمیتی اییدیلر. ^۴ آلارینگ باری خودای طارافیندان پَرلن شُل بیر سودان ایچدیلر. چونکی آلارینگ باری اُزلرینه هَمراهلیق اَدَن روحانی قاپادان ایچیدیلر و بو قایا بُلُسا مسیحدی. ^۵ اَمّا خودای شُندا-دا آلارینگ کَنسیندن هِم راضی دَلدی، شُونگ اوچین-ده آلارینگ جَسَدلری بیاباندا پیتراپ گیتدی. ^۶ بیز هِم آتا-بابالاریمیز یالی یورکلریمیزی یامانلیغا هُوس اَتَمز یالی، بولارینگ باری بیزه نَمونه دیر. ^۷ آلارینگ کبیرلری یالی

تُورات دا: «خارمان دُوبن سیغیرینگ آغزینی باغلامانگ» دِیپ یازیلاندير. شیلَه بُلُسا خودای سیغیرلارینگ فیکرینی اَدیرمی؟ ^{۱۰} اُل بولارینگ هَمسینی بیزینگ اوچین اَیتمایارمی؟ هاووا، بو بیزینگ اوچین یازیلاندير. چونکی پَر سورین-ده، خارمان دُوبن-ده حاصیلدان پای آلاماق اومیدی بیلن ایشلیندیر. ^{۱۱} بیز آرانگیزدا روحانی تَخوملاری اَکیپ، سیزدن مادّی حاصیلی اُرساق، مونی خاص اولی گُرسینگیزی؟ ^{۱۲} اِگر باشغالار سیزدن مادّی کُمگی آلاماغا حاقلی بُلُسا، اُندا بیز اُلاردان-دا کَن حاقلی دَلمی؟ یُنه بیز بو حاقیمیزدان پیدالانمادیق. تَرسینه، مسیحینگ خوش خابارینگ یایراماغینا پَسگل برمجک بُلُوپ، هَمّه زادا جیدایاریس. ^{۱۳} عیباداتخانادا خیدمات اَدینلر اُز اییچگینی عیباداتخانادان آیلارلار. قربانلیق جایندا خیدمات اَدینلر-ده قربانلیق صاداقالاریندان پای آیلارلار. بولاری اُزونگیز هِم بیلینسینگیز. ^{۱۴} خوش خاباری واغیظ اَدینلرینگ-ده خوش خاباردان اُنگشوق گِچرمگینی، مسیح خُکوم اَدندیر.

^{۱۵} یُنه من بو حاق-حوققلاریمینگ بیریندن-ده پیدالانان دَلدیرین. من مونی یازماق بیلن سیزدن حاق-حقوقیمی طالب اَتمکچی بُلُمُق. مَنینگ بو قووانمائی، قُی، هیچ کیم باطیل اَتمسین. شیلَه بُلانیندان، اُلنیم قاوودیر! ^{۱۶} من خوش خاباری واغیظ اَدینیم بیلن قووانماغا حاقلیدیرین دِیپ فیکر اَدُمُق: مونی اَتمک وظيفمدير. اِگر من خوش خاباری واغیظ اَتمسیم، وای، مَنینگ حالیم! ^{۱۷} اِگر من مونی ایسلِگیم بیلن اَدین بُلُسادیم، اُندا سیلاغیمی آلاریم. یُنه ایسلِگیم بیلن اَتمیندیکمه گُرَه، من اُز وظيفمی برجای اَدیرین. ^{۱۸} اُندا سیلاغیم نَمدیر؟ خوش خاباری مُفت واغیظ اَدپ، اُنونگ مانگا برین حاق-حقوقیندان پیدالانمازلیق مَنینگ اوچین سیلاغدیر.

پولس هَملرینگ قولودیر

^{۱۹} من آزاد بُلُسام-دا، هر کیمی مسیح طارافا گیتیرجک بُلُوپ، هَملرینگ قولى بُلُودوم. ^{۲۰} یهودیلری مسیح طارافا گیتیرجک بُلُوپ، اُلا اوچین یهودیلر یالی بُلُودوم. من شیریغاتیڭ قولى بُلُسام-دا، شیریغاتا گُرَه یاشایانلاری

كندير. ^{۱۸} بيرينجيدن، كليسادا اويشنيگيزده، آرانگيزدا بُلونيشيكلرينگ بُلانديغي باراداقى گورونگر مينينگ قولايما يتير. من مونگا آز-كيم اينانمان-دا دورامق. ^{۱۹} سبىي آرانگيزدا بُلونيشيكلر بُلمالى زاتدير. چونكى بُلونيشيكلر خودايينگ تاصديقلان آداملاريني اشكر ادير. ^{۲۰} سيز بير يره اويشنيگيزده، مسيحينگ سَفَره سينا قاتناشيارسينگيز ديپ حاساپ اديرسينگيز، آصليندا بو ييله دل. ^{۲۱} سبىي سَفَره دان ايپنينگيز واقتي، گتيرن ايپميتينگيزى باشغالار بيلن پايلاشمان، اُزونگيز ايپرسينگيز. شيدپ، بيرى آچ قاليار، باشغا بيرى بُلسا سرخش بليار. ^{۲۲} اُندا ايپ-ايچمك اوچين اُز اُيونگيز يقمى؟ يا-دا سيز خودايينگ كليساسيني اُسگرمن، قارييلارى كيچلتيمك ايسلپنكيزمى؟ من مونگا نمه ديبين؟ شيله ادينگيز اوچين سيزى تعريفلاينمى؟ البته، يُق!

^{۲۳-۲۴} چونكى من عيسادان آلان تَعليماتىمى سيزه تابشيرديم. تانگري عيسى اُزونه خاينليق اديپ توتولان گيجه سى اِلينه چُرَك اَلپ، شوکور اِدى. سُنْگرا چُرْگى بُلپ: «بو سيزينگ اوچين برلن بدنيمدير. مونى منى يادلاماق اوچين برجاي ادينگ» ديدى. ^{۲۵} شونونگ يالى، شامدان سُنْگ شِرابلى كَسنى اَلپ: «بو شِراب منينگ قانيمينگ اوستو بيلن باغلانيشيلان تَره عَهديدير. اُندان هر گِرْك ايچنينگيزده، مونى منى يادلاماق اوچين برجاي ادينگ» ديدى. ^{۲۶} سُنْگا گَره-ده، سيز هر گِرْك بو چُرْگى ايپنينگيزده و بو كَسه دن ايچنينگيزده، عيسى دُلانپ گِلينچَه، اُنونگ اَلوميني اعلان اديرسينگيز.

^{۲۷} شونلوقدا، هر كيم ميناسپ بُلماديق يُلدا بو چُرْكدن ايسه يا-دا عيسانينگ كَسه سيندن ايچسه، اُنونگ بدنى و قانى باباتدا گونه لى بُلار. ^{۲۸} شونونگ اوچين-ده، هر كس دينگه اُزوني ايمتَحان اديپ گِرْسُنْگ، بو چُرْكدن ايملى و بو كَسه دن ايچملى. ^{۲۹} هر كيم عيسانينگ بدنىنى سايارمان ايپ-ايچسه، اُز-اُزوني مَحْكوميته دوچار اديندير. ^{۳۰} اينه، شو سَبِدن آرانگيزدا اجيزلر و مريضلر كن، اُلنلرينگيز هم آز دلدير. ^{۳۱} اِمّا بيز اَوّل اُزوميزه حُكوم اِدن بُلساديق، اُندا حُكوم دوچار بُلمازديق. ^{۳۲} خوداي بيزى تَربيتلِمك اوچين حُكوم اديندير. اَل مونى بيزينگ دونيه بيلن بيرليكه مَحْكوم اديلْمولِگيميز اوچين ادير.

اِدبلى عيادات

^۲ منى اَلْميداما يادلانديغينگيز و تَعليماتى سيزه تابشيريشيم يالى ساقلايانديغينگيز اوچين سيزى اَويرين. ^۳ اِمّا شونگا هم دوشونمگينگيزى ايسلپرين: هر اِرْكگينگ باشى مسيحدير، آيالينگ باشى اِرْككدير و مسيحينگ باشى بُلسا خودايدير. ^۴ باشيني اُرتوپ، دُغا يا-دا نَبوتليق اِدِن اِرْكك كيشى اُز باشيني بيحُرمات اديندير. ^۵ و اِمّا باشيني اُرتَمَن دُغا يا-دا نَبوتليق اِدِن آيال اُز باشيني بيحُرمات اديندير. اَل باشى سيريلان آيال بيلن دَس-دنگدير. ^۶ هاوا، اِگر آيال باشيني اُرتَمِن بُلسا، اُندا، قى، ساچيني-دا كَسديرسين. يُنه آيالينگ ساچيني كَسمگى يا-دا سيرديرماغى بى آبرايچيلقيدير. سُنْگا گَره، قى، اَل باشيني اُرتسون.

^۷ اِرْكك باشيني اُرتَملى دلدير. چونكى اَل خودايينگ صورتيدير و اُنونگ بِيكليگيدير. اِمّا آيال بُلسا اِرْكگينگ بِيكليگيدير. ^۸ چونكى اُزال-باشدان اِرْكك آيالدان دل-ده، آيال اِرْككدين ياراديلاندير؛ ^۹ اِرْكك آيال اوچين دل-ده، آيال اِرْكك اوچين ياراديلاندير. ^{۱۰} شونونگ اوچين و پَرشده لرينگ خاطيرينا آيالينگ باشيندا اَرينه موطيعديغيني گُرْكَين عالَمات بُلماليدير. ^{۱۱} يُنه هر هيلي بُلسا-دا، خودايدا آيال اِرْكگه، اِرْكك-ده آيالا باغليدير. ^{۱۲} چونكى آيال اِرْككدين ياراديلان بُلسا-دا، اِرْكك آيالدان دُغياندير. اِمّا هِمْسيني هم خوداي ياراداندير. ^{۱۳} اُزونگيز فيكر اديپ گرونك: آيال باشيني اُرتَمَن خودايا دُغا اِتسه گِلشيكليمى؟ ^{۱۴} اِرْكك ساچيني اُسدورسه بى آبرايچيلقيدغيني طبيعاتينگ اُزى سيزه اُورتَميرمى نمه؟ ^{۱۵} اِمّا آيال اوچين بُلسا اوزين ساچ حُرماتدير. اوزين ساچ اُنْگا باش اُرتگوسى حُكمونده برلندير. ^{۱۶} اِگر بو مِسله باباتدا جِدِل اِتْمَكچى بُلان كيشى بار بُلسا، شونى ديتيرين: بيزينگ و خودايينگ كليسالاريندا آياللارينگ باش اُرتَمگى عاداتدير.

مسيحينگ سَفَره سيني قاديرسيز توتمانگ!

مَتّى ۲۶: ۲۶-۲۹؛ مَرْقس ۱۴: ۲۲-۲۵؛ لوقا ۱۴: ۲۰-۲۱

^{۱۷} ايندى بُلسا شو تابشيريقلارى برمك بيلن بيرليكه، اُزومينگ تعريفلامايان زاديم بارادا ايتماقچى: سيزينگ ييغنايشيقلارينگيزينگ پيداسيندان زيبانى

۳۳ شونلوقدا، ای عزیزلر، مسیحینگ سفیره سیندا اییمک اوجین اویشینگیزده، بیر-بیرینگیزه قاراشینگ. ۳۴ اگر بیرى آچ بلسا، قى، از ائونده اییسین. شۇندا ال بیغناقددا محکوم ادیلیمز. قالان زاتلاری بلسا یانینگیزا بارانیمدا چۆزین.

روحى ناغماتلار

۱۲

ایندی بلسا، ای عزیزلر، مین سیزینگ مُقَدَّس روحونگ ناغماتلاری باباتدا خابارلی بُلماغینگیزی ایسلیرین. ۲ یادینگیزدامی، سیز بُت پَرستکَنگیز، دیلسیز-آغیزسیز بُتلارینگ ایزینا دوشوب، اَلارا چکلیردینگیز. ۳ شنگا گُره-ده، شونی آچیق دوشونمگینگیزی ایسلیرین: خودایینگ روحی بیلن کپلین اینسان: «عیسی لَعْنَت بُلسون!» دییمز و مُقَدَّس روح بیلدیرمه اینسان: «عیسی تانگریدیر!» دیپ بیلیمز.

۴ ناغماتلار هر هیلیدیر، اَمّا اَلارینگ باری شُل بیر مُقَدَّس روحداندير. ۵ خیدماتلار هم هر هیلیدیر، اَمّا اَلارینگ باری شُل بیر تانگری عیسی اوجیندیر. ۶ عَمَللر هم هر هیلیدیر، اَمّا هر کیمده همّه زادی اِدین شُل بیر خودایدیر. ۷ هر کیمده مُقَدَّس روحونگ آیان بُلماغی هَمَلرینگ پیداسی اوجیندیر. ۸ مُقَدَّس روح کیمدیر بیرینه حَکْمَت بیلن، ینّه بیرینه عیلم بیلن اُورْتومک ناغماتینی پریر. ۹ باشغا بیرینه شُل مُقَدَّس روحونگ اوستو بیلن اولی ایمان و ینّه بیرینه شفا برمه ناغماتلارینی پریر. ۱۰ اَل باشغا بیرینه مُعْجَزَه لِر گُزگُرمه، باشغاسینا نبوتلیق و ینّه بیرینه روحلاری سایگارما، باشغا بیرینه بَلّی دَل دیللر، ینّه بیرینه بو دیللری مَعْنیلندِرْمه ناغماتینی پریر. ۱۱ بولارینگ بارینی پکه بیر مُقَدَّس روح اِدیندیر. اَل هر کیمه از ایسلیشینه گُره بریندیر.

بیر بدن اَمّا هر هیلی اعضا

۱۲ بدن بیر بلسا-دا، اعضالاری کَندیر. اعضالاری کَن بلسا-دا، اَلار هَمّسی بیر بدنی عَمَله گِئیریرلر. مسیح باباتدا هم شیلیدیر. ۱۳ چونکی بیز کیم بلساق-دا: یهودیمی، یهودی دَلَمی، قولمی، آزادمی - تَفَاوُتِی یُق، باریمیز بیر بدن بُلماق اوجین، بیر مُقَدَّس روحا تَعْمیدلندیک. بیزینگ باریمیز بیر مُقَدَّس روحی قَبول اِتدیک.

۱۴ بدن بیر اعضادان عیبارت دَلدیر. اُنونگ اعضاسی کَندیر. ۱۵ اگر آیاق: «مِن اِل دَل، مَن بو بدنه دِگِشلی دَل» دینی بیلن بدنینگ اعضاسی بُلمان بیلیمز. ۱۶ و اگر قولاق هم «مِن گُر دَل، مَن بو بدنه دِگِشلی دَل» دیسه-ده، بدنینگ اعضاسی بُلمان بیلیمز. ۱۷ اگر همّه بدن گُر بُلان بلسا، اُندا اَل ندپ اِشیدردی؟ اگر همّه بدن قولاق بُلان بلسا، اُندا اَل ندپ ایس اَلاردی؟ ۱۸ اَمّا خودای همّه اعضالاری بیر بدنده پرلشدیرپ، اَلارینگ هر بیرینی از ایسلیشینه گُره قُیدی. ۱۹ اگر اعضالارینگ باری هایسیدیر بیر اعضا بُلان بلسا، اُندا بدن نیرده بُلاردی؟ ۲۰ اصلیندا اعضالار کَن، اَمّا بدن بلسا بیردیر.

۲۱ گُر اِلّه: «سِن مانگا گِرک دَل!» دیپ بیلیمز. کَلّه هم آیاقلار: «سیز مانگا گِرک دَل!» دیپ بیلیمز. ۲۲ ترسینه، بدنینگ اِجیز گُرونین اعضالاری خاص گِرکلیدیر. ۲۳ خُرماتسیراق گُرونین اعضالارا خاص آیراتین خُرمات قُیاریس. گِلشیکسیر گُرونین اعضالاریمیز بارادا آیراتین فیکر اِدیریس. ۲۴ بدنینگ گِلشیکلی اعضالاری بلسا شِیله بیر فیکره مَحْتَج دَلدیر. خودای بدنینگ اعضالارینی بیرکدیرنده، اُنونگ اَهْمیتسیر گُرونین اعضالارینا خاص کَن خُرمات قُیدی. ۲۵ اَل مونی بدنده هیچ بُلونیشیک بُلمان، اعضالار بیر-بیری بارادا دَنگ درجه-ده فیکر اِتسینلر دیپ اِتدی. ۲۶ اگر بیر اعضا خُلق چکسه، بیلکی اعضالار هم خُلق چکرلر، و اگر بیر اعضا خُرماتلانیلسا، همّه اعضالار مونگا شاتلانا.

۲۷ سیزینگ هَمَنگیز عیسی مسیحینگ بدنیسینگیز و هر بیرینگیز بدنینگ بیر اعضاسیسینگیز. ۲۸ خودای کِلِیسادا اَوّل رِسوللاری، سَنگرا نبوت اِدینلری، اوجونجی مُعَلِّمِلری بِلدی. سَنگرا مُعْجَزَه گِرکیزینلری و شفا برینلری، یاردیم برینلری و مُدیرلاری، سَنگرا بَلّی دَل دیللرده گُورلینلری بِلدی. ۲۹ اُندا هَمَلر رِسولمیدیر؟ هَمَلر نبوت اِدینلرمیدیر؟ هَمَلر مُعَلِّمِمیدیر؟ هَمَلر مُعْجَزَه گِرکیزینمیدیر؟ ۳۰ شفا برمه ناغماتی هَمَلرده بارمی؟ هَمَلر بَلّی دَل دیللرده گُورلیرمی؟ هَمَلر بو دیللرده آیدیلانلاری دوشوندیرپ بیلیرمی؟ ۳۱ ینّه سیز خاص اولوراق ناغماتلاری آلماغا ایخلاص اِدینگ. ایندی بلسا سیزه اینگ قاوی یُلّی گِرکیزین.

سُيْگِی

۱۳

اگر اینسانلارینگ و پریشده لیرینگ دیلیرینده گورلپ-ده، سُیْگِی بُلْماسا، جینگیردایان زنگ و یا-دا ایچی بُش دومیک یالیدیرین. ۲ اگر نبوتلیق ناغماتیم بُلوپ-دا، هَمّه سیرلاری و عیلملاری بیلپ-ده، داغلاری سوشورمگه گویچلی ایمانیم بُلوپ-دا، سُیْگِی بُلْماسا، مَن هیچدیرین. ۳ اگر مَن هَمّه مال-مولکیمی قاریپ-قاسارلارا پایلاپ-دا و بدنیمی یاقماغا برپ-ده، سُیْگِی بُلْماسا، بولارینگ مانگا هیچ پیداسی یقُدور.

۴ سُیْگِی صابیرلی و مهرباندير. سُیْگِی باخیلیق اِدین دلدیر و اُزونه قاباریاندلدیر. سُیْگِی مغرور دلدیر، ۵ بی آبرایچیلیق اِتْمِیر. سُیْگِی اُز پیداسینی گزْلْمِیر، قاهرلارنمایار و کینه ساقلامایار. ۶ سُیْگِی یامانلیغا شاتلانمایار، اِمّا حاقیقاتا شاتلانیاندیر. ۷ سُیْگِی هَمّه زاد بیلن چیقیشیاندیر، اِلْمیداما اینانیاندیر. سُیْگِی هیچ هاچان اومیددان دوشین دلدیر و هر حالدا جیدایاندیر. ۸ نبوتلیقلار تاماملانار، دیلیر بیتیر و بیلیم قوتارار، اِمّا سُیْگِی بُلْسا اصلا توکْنِمَز. ۹ چونکی بیز حَضیر آزاجیق بیلیریس و آزاجیق نبوتلیق اِدیریس. ۱۰ اِمّا کَمِیلْکِ گِینده، آزاجیق زاتلار تاماملانار.

۱۱ مَن چاغاقام، چاغا یالی گورلیردیم، چاغا یالی فیکرلیردیم و چاغا یالی دوشونیردیم. اِمّا اولالپ کِمالا گلنیمده، چاغالیق ایشلیرینی ترک اِتدیم. ۱۲ حَضیر هَمّه زادی توتوق آینادان گرین یالی گریریس. اِمّا سَنگرا هَمّه زادی یوزبه-یوز گریریس. مَن حَضیر آزاجیق بیلیرین، اُنه سُندا خودایینگ مَنی کَمِیل تانیشی یالی کَمِیل تانیارین. ۱۳ حَضیر شو اوچوسی قالبار: ایمان، اومید و سُیْگِی. اِمّا بولارینگ اینگ اولوسی بُلْسا سُیْگودیر.

نبوتلیق و بِلْی دَل دیلیر بارادا

۱۴

سُیْگِیْنِیْگ ایزیندا بُلونگ. مُقَدّس روحونگ ناغماتلارینی اَلْماغا، خاص-دا نبوتلیق اِتْمِگه ایخلاص اِدینگ. ۲ بِلْی دَل دیلده گورلین آدم آداملار بیلن دَل-ده، خودای بیلن گورلشیندیر. چونکی اُنونگ مُقَدّس روحدان ایلْهَام اَلِپ ایدیان سیرلارینا هیچ کیم

دوشونین دلدیر. ۳ اِمّا نبوتلیق اِدین بُلْسا آداملارا یوزلیرپ، اَلارا قووات بریر، گُونلِیک بریر و تِسْلِی بریر. ۴ بِلْی دَل دیلده گورلین اُزونی قوواتلایاندیر، اِمّا نبوتلیق اِدین بُلْسا کِلِیسانی قوواتلایاندیر. ۵ سیزینگ هَمْنِگِیز بِلْی دَل دیلدرده گورلِیْسَنگِیز، اِلْتّه، قاوی، اُنه نبوتلیق اِتْمِگه آرزو اِدیریم. بِلْی دَل دیلده گورلین آدم کِلِیسانی قوواتلاماق اوچین اُز ایدانلارینی دوشوندیرمسه، اُندا نبوتلیق اِدین اُندان خاص قاوودیر.

۶ اِی عزیزلر، مَن یانینگِیزا بارپ، بِلْی دَل دیلدرده گورلِیْسَم، اُنه آیانلیق، بیلیم، نبوتلیق و یا-دا تَعْلیم برِیْسَم، مَنینگ سیزه پیدام بَیْرَمِی؟ ۷ میثال حُکْمونده جانسیز سازلارینی - توتیوگی یا-دا دوتاری اَلِپ گرلینگ. اگر اَلار تَفَاوْتلی سِیْده چالینماسا، هایسی آهَنگینگ چالینانیدیغینی ندپ ساغارچاق؟ ۸ پنه-ده بیر میثال: اگر سورنایینگ چاغیریش سِسی بِلْی بُلْماسا، اورشا تاییارلارناچاق بارمی؟ ۹ سیز باباتدا هَم شیلدیر. اگر-ده سیز دیلینگ اوستو بیلن ایدیانلارینگِیز بِلْی بُلْماسا، سیزه کیم دوشونر؟ بو دینگه هَوایی گورونگ اِدن یالیدیر. ۱۰ دونه-ده خاص کَن دیلیر بار. اَلارینگ هر بیرینینگ مَعْنِیسی باردیغینا گورونگ یقْدیر! ۱۱ اِمّا مَن بیرینینگ ایدیانلارینا دوشونمِیْسَم، مَن اُنونگ اوچین بیگانه بُلْیاندیرین و اُل هَم مَنینگ اوچین بیگانه بُلْیاندیر. ۱۲ شونونگ اوچین ایندی مُقَدّس روحونگ ناغماتلارینی اَلْماق ایسَلین بُلْسانگِیز، کِلِیسانی گویچلندرین و اُسْتورین ناغماتلاری اَلْماغا چالیشینگ.

۱۳ بِلْی دَل دیلدرده گورلین آدم اُنی دوشوندیرپ بیلْمِگی اوچین-ده دُغا اِتْمِیدیر. ۱۴ چونکی مَن بِلْی دَل دیلده دُغا اِدین بُلْسَم، مونی دینگه روحوم دُغا اِدیندیر. اِمّا عاقیلیم موندان پیدالانمییاندیر. ۱۵ نَمّه اِتْمِلی؟ مَن روحوم بیلن دُغا اِتْسَم، مونی عاقیلیمدا-دا اِتْجک. مَن روحوم بیلن ایدیم ایتْسَم، مونی عاقیلیمدا-دا ایتْجاق. ۱۶ اگر سِن خودایی اُز روحونگدا شوکور اِتْسَنگ، سَنینگ ایدیان زاتلارینگا دوشونمِین آدم شوکورلرینگه ندپ «آمین» دیسیس؟ اُل سَنینگ ایدیانلارینگا دوشونمِیر آخیرین. ۱۷ مومکین، سِن قاوی شوکور اِدینسینگ، اُنه باشغا بیر مونونگ اوستو بیلن قوواتلانیان دلدیر. ۱۸ خودایا شوکور، مَن بِلْی دَل دیلدرده

هَمَنگیزدن كَن كِپَلَرین. ۱۹ یَنه كِلِيسادا بیلکیرده-ده تَعْلیم بَرر یالی، دوشوملی بَش سُر آیدانیمی تا بو بَلّی دَل دِللَرده آیدیلان مونگِلرچه سُرَدن قاوی گُریرین.

۲۰ ای عزیزلر، چاغالار یالی فیکر اِتمگینگیزی بَس اِدینگ. یامانلیق باباتدا چاغا یالی بُلونگ، یَنه دوشونمک باباتدا پَتیشن یالی بُلونگ. ۲۱ چونکی مُقَدّس یازغیلاردا شِیلَه یازیلاندیر:

«من بو خالقا

باشغا دِللَرده گورُلنلَرینگ اوستو بیلن
و بیگانه خالقارینگ آغزینینگ اوستو بیلن آیدارین.
اِما شُندا-دا اَلار منی دینگِلمزَلر، دِیَر خودای.»

۲۲ شونلوقدا، بَلّی دَل دِللر ایمان گِئیرنلر اوچین دَل-ده، ایمان گِئیرمَدیکلر اوچین عالاماتدیر، اِما نَبوتلیق بُلسا ایمان گِئیرمَدیکلر اوچین دَل-ده، ایمان گِئیرنلر اوچین عالاماتدیر. ۲۳ شونلوقدا اِگر هَمّه کِلِيسا بیر پَره بیغنانپ، هَمَنگیز بَلّی دَل دِلده گورَلپ دورقانگیز، اُنکا دوشونمِن یا-دا ایمان گِئیرمَدیک آدمالار مونونگ اوستونه گِلسه، نَمه فیکر اِدرلر؟ اَلار: «سِیز دیوانا بُلوپسینگیز» دِیمزَلرمی؟ ۲۴ اِما اِگر ایمان گِئیرمَدیک یا-دا دوشونمِنینگ بیر نَبوتلیق اِدپ دورقا گِلسه، اَل هَمَلر طرافیندان گونه کَرلنپ، حُکوم اِدیلمَدیگینی اِشیدر. ۲۵ شُندا اُنونگ یورکدکی سیرلاری آیان بَلار-دا، یوزینگ ییقیلار و «خودای، دُغرو-دان-دا، سِیزینگ آرانگیزدا میشدق!» دِیپ، خودایا سِجده اِدر.

تَرْتیبلی عیبادات

۲۶ ای عزیزلر، موندان نَهیلی نَتیجه اَلساق بَلار؟ سِیز بیر پَره اویشنینگیزده، هر بیرینگیزده آیدیم، تَعْلیم سُر، آیانلیق، بَلّی دَل دِللَرده گورَلیمک یا-دا اُنی مَعنیلندیرمک باردیر. دِگمه، بولارینگ باری کِلِيسانی قوواتلاماق اوچین بُلسون. ۲۷ اِگر آرانگیزدا بَلّی دَل دِللَرده گورُلن بار بُلسا، قُی، ایکی یا-دا اوچ آدم نوبت به نوبت گورَلسین، پَنه بیر مَعنِیسینی آیتسین. ۲۸ اِما مَعنی اِدپ بیلن بُلماسا، اُندا بَلّی دَل دِللَرده

گورُلن کِپَلَمَن اُتورسین. قُی، اَل اُزونه و خودایا گورونگ برسین. ۲۹ نَبوت اِدیلمَینگ بُلسا ایکیسی یا-دا اوچوسی گورلسین. بیلکیر بُلسا اَلارینگ آیدیانلارینی فیکرلنپ گُرسونلر. ۳۰ اِما دینگَلپ اُتورانلاردان بیرینه خودایدان آیانلیق گِلسه، اُندا گورَلپ دوران کِپَلَمَن اُتورسین. ۳۱ چونکی هَمَلر تَعْلیم اَلار یالی و هَمَلر گُونولیک اَلار یالی، بارینگیز نوبت به نوبت نَبوتلیق اِدپ بیلرسینگیز. ۳۲ نَبوتلیق سُرلرینی اَلان آدم اَلاری هاچان ایتمالیدیغینی اُزی بَلّی اِتملیدیر. ۳۳ چونکی خودای تَرْتیبسِیزچیلیگینگ دَل-ده، کِلِيسالارینگ هَمَسینده بُلشی یالی پاراحتلیغینگ خودایدیر.

۳۴ آیلالار کِلِيسادا کِپَلَمَسین، چونکی اَلارا کِپَلَمگه اِجازا بریلن دَلدیر. توراتدا آیدیلیشی یالی، اَلار موطیع بُلمالیدیر. ۳۵ اِگر اَلار بیر زات بارادا بیلیمکچی بُلسالار، قُی، اُیده آرلریندن سُرأسینلار. آيالا کِلِيسادا کِپَلَمک عایپ آخیرین. ۳۶ خودایینگ سُر سِیزدن چیقاندیرمی؟ یا-دا اَل دینگه سِیزه باریپ ایتدیمی؟ ۳۷ اِگر بیر اُزونی نَبی یا-دا مُقَدّس روحدان دُلان دِیپ حاساپ اِدین بُلسا، شونگا دوشونملیدیر: مَنینگ یازیانلاریم مسیحینگ حُکمودیر. ۳۸ اِما اَل مونی قابول اِتمسه، اُنونگ اُزی-ده قابول اِدیلمز. ۳۹ شونلوقدا، ای عزیزلر، نَبوتلیق اِتمگه جان-تِن بیلن ایخلاص اِدینگ، یَنه بَلّی دَل دِللَرده کِپَلَمگی-ده قاداغان اِتمَنگ. ۴۰ اِما هَمّه زات حُکَمَن میناسپ اِلدا و تَرْتیب بیلن بُلسون.

دِیرلِش باراداقی خوش خابار

ایندی بُلسا، ای عزیزلر، سِیزه واغیظ اِدن خوش خاباریمی یادلاپ گِچمکچی. سِیز اُنی قابول اِدپ، اُندا قایم دورسونگیز. ۲ سِیزه واغیظ اِدن خوش خاباریمی اِگر قایم توتسانگیز، اُنونگ اوستو بیلن نجات تاپارسینگیز. اِما توتماسانگیز، بیدِرک پَره ایمان گِئیردیگینگیز بَلار. ۳ چونکی مَن قابول اِدینی خاص واجپ خابار حُکْمونده سِیزه-ده قاوشوردیم. بو خابار، اینه، شوندان عیبارات: مُقَدّس یازغیلارا گُره، مسیح بیزینگ گونه لَریمیز اوچین اُلدی. ۴ اَل جایلانپ، مُقَدّس یازغیلار گُره هم

۱۵

۲۰ اِما عیسی مسیح حاقیقاندان-دا اُولرینگ اُولکیسی بُلُپ اُلُمِدِن دیرلدی. ۲۱ چونکی اُلُمینگ بو دَونیه بیر آدامینگ اوستو بیلن گِلشی یالی، اُلُمِدِن دیرلش-ده بیر آدامینگ اوستو بیلن گِلندیر. ۲۲ آدام آتانینگ نسللرینینگ هِمسی اَلیر. شونونگ یالی، عیسی مسیح دِگیشلی بُلانلارینگ-دا هِمسی یاشایشا قاوشار. ۲۳ یَنه هر کیم از نویتیندا دیرلر. عیسی مسیح اُولکی بُلُپ دیرلدی. مسیح گِلنده، اُنکا دِگیشلی بُلانلار-دا دیرلر. ۲۴ عیسی مسیح هِمه ایختیارلیقلاری، قودراتلاری و گوچلری یُق اِدپ، پادشاهلیغی آتا خودایا تابشیراندا دَونیه‌نینگ آخیری بُلار. ۲۵ چونکی خودای عیسی مسیحینگ هِمه دوشمانلارینی اُنونگ آباق آشاغینا سالیانچا، مسیح پادشاهلیق اِتملیدیر. ۲۶ یُق اِدلملی دوشمانلارینگ اینگ شُنگقوسی هِم اُلُمَدیر. ۲۷ چونکی خودای «هَمه زادی اُنونگ آیاغینینگ آشاغیندا قُیدی». هاوا، خودای هِمه زادی مسیحینگ آباق آشاغیندا قُیدی. یَنه «هَمه زادی» دییلنده، مونونگ خودایا دِگیشلی دلدیگی مَسه-معلیمدیر. ۲۸ خودای هِمه زادی اُغلونا موطیع اِدندن سُنک، اُغول هِم اُزونی هِمه زادی اُنونگ آباق آشاغینا قُیان خودایا موطیع اِدر. بو خودایینگ هر زاتدا و هِمه زاتدا حُکوم سورمگی اوچیندیر. ۲۹ اِگر دیرلش یُق بُلسا، اُولره دِرک تَعْمید آلانلار نَمه اِدِرکَه؟ اِگر اُولر هیچ هاچان دیرلِمِجک بُلسا، آداملار نَمه اوچین اَلارا دِرک تَعْمید اَلیارا؟ ۳۰ بیز هِم نَمه اوچین جانیمیزی هر ساغات خاطارینگ آشاغینا سالیارقاق؟ ۳۱ تانگرمیز عیسی مسیحینگ حوضوریندا سیزه بُلان قووانجیمدان قاسام ایچیرین: مَن هر گون اُلوم بیلن یوزبه-یوز بُلیارین. ۳۲ اِگر-ده مَنینگ دِللیریم دینگه اینسان دِللیری بُلان بُلسا، مَن اُندا اِفْسُسدَاقی وَحْشی حیوانلار بیلن اوروشارمیدیم؟ موندان نَمه پَیدا قازاناردیم؟ اِگر اُولر دیرلِمین بُلسالار، «گِلینگ، ایسلینگ و ایچیلینگ، چونکی اِرتیر بیز اَلیرس!» ۳۳ اَلدانمانگ! یامان اُلداش قاوی آخلاق هِم اَزدیریاندیر. ۳۴ عاقیلینگیزی ایلانگ و گونَه اِتمگی بَس اِدینگ. سیزینگ آرانگیزدا خودایی تانیمیانلار هِم بار. مَن مونوی سیزی اوتاندیرماق اوچین ایدیارین.

اوچونجی گون دییلنده دیرلدی. ۵ اُنسُنک پَطرسا، سُنک اُنایکی شَگِیرتله گُروندی. ۶ موندان سُنک اُل شُل بیر واقیتینگ اُزونده بَش یوزدن-ده کَنَرک ایماندارا گُروندی. بو ایماندارلارینگ کبیری آرادان چیقادی، یَنه کَنسی حَضیر هِم دیری. ۷ سُنکرا یعقوبا گُروندی و سُنک رسوللارینگ هِمسینه گُروندی. ۸ اینگ آخیریندا بُلسا، بی‌وقت دُغلان چاغا یالی، مانگا گُروندی. ۹ چونکی مَن رسوللارینگ آراسیندا اینگ کیچیسیدیرین. مَن حَتّی رسول آدینی آلماغا-دا میناسپ دَل، سَببی خودایینگ کِلِساسینا آزار پَریدیم. ۱۰ اِما مَن نهیلی بُلسام-دا، دینگه خودایینگ مَرَحْمَتینینگ اوستو بیلن شِیله بُلدوم. اُنونگ مانگا اِدِن مَرَحْمَتی نَتیجه‌سیز بُلمادی. مَن هِمِلردن-ده کَن زَحْمَت چَکدیم، اَصْلیندا مونوی مَن دَل-ده، مانگا یار بُلان خودایینگ مَرَحْمَتی اِتدی. ۱۱ شونلوقدا، ایسله مَن بُلایین، ایسله-ده بیلکی رسوللار بُلسون، تَفَاوُتی یُق: بیز بو خوش خاباری واغیظ اِدیریس، سیز-ده اُنکا ایمان گِتیردینگیز.

اُولرینگ دیرلمگی

۱۲ بیز مسیح دیرلدی دِیپ واغیظ اِدیریس. اُندا سیزینگ آرانگیزدان کبیرلری ندپ اُولر دیرلِمز دِیپ ایدیار؟ ۱۳ اِگر اُولر دیرلِمین بُلسا، اُندا مسیح هِم دیرلن دلدیر. ۱۴ و اِگر مسیح دیرلِمَدیک بُلسا، اُندا بیزینگ واغظیمیز-دا، سیزینگ ایمانینگیز-دا بیدرکدیر. ۱۵ شیللیکده مونونگ اوستونه-ده، بیزینگ خودای بارادا یالان شاهاتلیق اِتدیگیمیز بُلبار. سَببی بیز خودای عیسی مسیحی دیرلندی دِیپ شاهاتلیق اِدیریس آخیرین. اِگر اُولر دیرلِمین بُلسا، اُندا خودای عیسی مسیحی-ده دیرلن دلدیر. ۱۶ چونکی، اُولر دیرلِمین بُلسا، اُندا عیسی مسیح-ده دیرلن دلدیر. ۱۷ اِگر عیسی مسیح دیرلِمَدیک بُلسا، اُندا سیزینگ ایمان گِتیرمگینگیز هِم باطلدیر و سیز اُولقینگیز یالی گونَه‌لرینگیزینگ ایچیندیرسینگیز. ۱۸ دِیمک، عیسی مسیحده ایمانلی بُلُپ آرادان چیقانلار هِم هَلک بُلانلار. ۱۹ اِگر بیز دینگه بو یاشایشدا عیسی مسیحده اومید باغلایان بُلساق، هِمه اینسانلارینگ اینگ بدباختیدیریس.

دیرلین بدن

^{۳۵} ینه کیمدیر بیر: «أولر ندیپ دیرلر؟ أَلار قایدیپ گِئیلرینده بدنلری نهیلی بَلارقا؟» دیپ سَراماگی مومکین. ^{۳۶} نهیلی نادانلیق سَراق! سنینگ اِکن تَخومینگ أَلَمسه، یاشایشا قاووشماز. ^{۳۷} سَن اِکنگده سَنگرا گِگِرچک اُسوملیگی اِکَمیرسینگ. سَن دینگه تَخوم، میثال اوچین بوغدا ی-دا باشغا بیر اُسوملیگی تَخومینی اِکیرسینگ. ^{۳۸} اِما خودای بُلسا بو تَخوما اَز بَلَن شِکلی بریر و هر تَخوم-دا اَز شِکلی یالی بُلانلیر. ^{۳۹} بدنلرینگ هِمسی مَنگَرش دَلدیر. اینسانینگ اَز بدنی، حیوانلارینگ اَز بدنی، قوشلارینگ اَز بدنی، بالقلارینگ-دا اَز بدنی بُلبار. ^{۴۰} شِیله-ده، آسمانلار یا یَره دِگیشلی زاتلار-دا باردیر. آسمانلار دِگیشلی زاتلارینگ اَز بیکلیگی، یَره دِگیشلی زاتلارینگ-دا اَز بیکلیگی باردیر. ^{۴۱} گونونگ اَز بیکلیگی، آیینگ اَز بیکلیگی باردیر، ییلدیزلارینگ-دا اَز بیکلیگی باردیر. بیر ییلدیزینگ بیکلیگی بیلکی ییلدیزینگقیدان تَقاوتلیدیر.

^{۴۲} اولرینگ دیرلیشی-ده شونگا مَنگَریندیر. چویرین بدن-ده جایلانپ، چویریمچک بدن-ده دیرلیر. ^{۴۳} پَسلیکده جایلانپ، بیکلیکده دیرلیر. اِجیزلیکده جایلانپ، گویچ-قوواتدا دیرلیر. ^{۴۴} فانی بدنده جایلانپ، اِبدی بدنده دیرلیر. فانی بدن بار بُلسا، اِبدی بدن هِم بُلانلیر. ^{۴۵} چونکی مُقادِس یازغیلاردا شِیله یازیلاندیر: «أولکی اینسان، یعنی آدم، جانلی یاشایان بُلدی». آخیری آدم، یعنی عیسی، یاشایش برین روح بُلدی. ^{۴۶} اِبدی بدن فانی بدندن اَوونچک بُلپ بیلیمیر. ترسینه، اَوَل فانی بدن بُلبار، سَنگرا بُلسا اِبدی بدن بُلبار. ^{۴۷} اولکی اینسان پرینگ تُپراغینداندی، اِکینجی اینسان بُلسا آسمانداندی. ^{۴۸} تُپراقدان یارادیلان اولکی اینسان نهیلی بُلسا، پردکی اینسانلار هِم شِیلیدیر. آسماندان این اینسان نهیلی بُلسا، آسمانا دِگیشلی اینسانلار هِم شِیلیدیر. ^{۴۹} بیز تُپراقدان یارادیلان اینسانا نهیلی مَنگَرن بُلساق، آسماندان بُلانا هِم شِیله مَنگَریرس.

^{۵۰} شَنگا گَره-ده، اِی عزیزلر، مَن سیزه ایتجاق زادیم: اِت بیلن قاندان بُلان پردکی اینسان خودایینگ پادشاهلیغینی میراث آلپ بیلین دَلدیر. چویرین بدن چویریمین بدنه شَریک بُلپ بیلین دَلدیر. ^{۵۱} قولاق قُیونگ، سیزه بیر سیری آیان اِدین: بیز اَلمریس، ینه هَممیز اویتگدیلیرس. ^{۵۲} بو اینگ آخیری سورنای چالاندا گَر-اچپ یوماسی سالیمد، بیر دَمده یرینه پتر. سورنای چالار، اولر چویریمچک حالدا دیرلدیلر و بیز هِم اویتگدیلیرس. ^{۵۳} چونکی چویرین بدن چویریمچک دُنونا، اَلین بدن اَلمچک دُنونا گِیینمیلیدیر. ^{۵۴} شونلوقدا، چویرین بدن چویریمزلیگه، اَلین بدن اَلمزلیگه گِیینده، «پروزی اَلومی یووتدی» دیلین سُرلر برجای بُلار. ^{۵۵} «ای اَلوم، هانی سنینگ پیروزینگ؟ ای اَلوم، هانی سنینگ زهرلی نیشینگ؟» ^{۵۶} اَلومینگ زهرلی نیشی گونهدیر و گونهدینگ گویچ-قوواتی شریغاتدیر. ^{۵۷} ینه خودایا مونگ-ده بیر شوکور! اَل تانگرمیز عیسی مسیحینگ اوستو بیلن بیزه اوتماگی پردی.

^{۵۸} شَنگا گَره-ده، اِی عزیزلریم، قاییم دورونگ. قُی، سیزی آصلا هیچ زات تیتَرتمسین. خودایینگ ایشینه ایخلاصلی یاپیشینگ. چونکی خودایینگ اوغوندا چکن زَحْمَتینگیز بیدرک دَلدیگینی اَزونگیز-ده بیلینسینگیز.

مادی کُمگی اورشلیمدکی ایماندارلار اوچین ییغناماق

۱۶ اِندی بُلسا ایماندارلار مادی کُمگی برمک بارادا ایتماقچی. غَلاطیه دکی کِلِیسالارا ایدانلاریمی سیز هِم برجای اِدینگ. ^۲ مَن یانینگیزا بارانیمدا ییغناماق ضرورلیغی بُلماز یالی، هر بیرینگیز هر پِکَشنبه گونی اَز یاغداینا گَره بَلی پول سویشورپ، یانیندا ساقلاسین. ^۳ بارانیمدا، سیزینگ کُمگینگیزی اورشلیمه آشیرجاق آداملاری اَزونگیز سایلارسینگیز. مَن اَلاری اِیرنیمده، تانیتما نامه لارینی هِم یانلارینا قُشارین. ^۴ اِگر اورشلیمه مَنینگ گیتیمگیم دُغری بیلینسه، اَلار هِم مانگا یُلداش بُلارلار.

شخصی ایسلگر

۵ من یانینگیزا مقدونیه ده بُلانیمدان سَنگ بارارین. سَبَبی
 من مقدونیه نینگ اوستو بیلن گِچمکچی. ۶ مومکین، من
 یانینگیزدا بیرآز کَن قالارین و حتّی قیشی شُل پرده
 گِچیرمگیم-ده آخمال. سَنگرا سیز منی گیتجک پیرمه یلا
 سالیپ بیلرسینگیز. ۷ خَضیر بُلسا سیزی یُنه یُل اوغرونا
 گُرُوپ گِچسیم گِلنق. قایتام، خودای یُل پَرسه، یانینگیزدا
 کَنرک بُلماغی اومید اِدیرین. ۸ اِمّا من پَنتیکاستا چنلی
 اِفْسُس شَهرینده قالارین، ۹ سَبَبی بو پرده اولی و نتیجه لی
 ایشلر اوچین اولی مومکینچیلیکلر دُردی اُندان باشغا قارشى
 چیقانلار هم کَن.

۱۰ اِگر یانینگیزا تیموتوس بارسا، اُنونگ آرانگیزدا هیچ
 زاتدان قُرمان گزیپ بیلری یالی حرکت اِدینگ. سَبَبی اُل
 هم من یالی خودایینگ ایشینده مشغولدير. ۱۱ شَنگا گُرّه-ده،
 هیچ کیم تیموتوسا آسگر مزچیلیک اِتمسین. اُل منینگ یانیم
 دُنانار یالی، اُنی ساغ-آمان یلا سالینگ. من دُغانلار بیلن
 تیموتوسینگ قایدپ گِلْمگینه قاراشیارین.

۱۲ ایندی بُلسا دُغانیمیز آپولُس بارادا: من اُنکا دُغانلار
 بیلن بیللیکده سیزینگ یانینگیزا گیتمگی اوچین کَن
 یالباردیم. یُنه اُنونگ اِدیل شو وقت گیتمگه میلّی یُق. اِمّا اُل
 یانینگیزا هر وقت فُرصت تاپاندا بارار.

آخیرقی ناصیحاتلار و سالاملار

۱۳ خاباردار بُلونگ، ایماندا قاییم دورونگ، قُرمانگ،
 غایراتلی بُلونگ. ۱۴ هَمّه زادى سِگی بیلن اِدینگ.

۱۵ اِی عزیزلر، سیز اِستیفانینگ اُی-ایچرسینی
 تانیارسینگیز. اُلارینگ آخائیه ده اُولکی بُلوپ عیسی مسیحه
 ایمان گیتیرندیکلرینی و ایماندارلارا جان-تَدِن خیدمات
 اِدیندیکلرینی هم بیلینسینگیز. شَنگا گُرّه-ده، سیز دِن شونی
 خاهش اِتمکچی: ۱۶ سیز هم شيله آداملارا و اُلار بیلن
 ایشلپ زَحْمَت چکینلرینگ هر بیرینه قولاق آسینگ. ۱۷ من
 اِستیفان، فُرتوناتوس و آخایکوس گِلنده، خاص بَگندیم.
 اُلار سیزینگ یُقلوغینگیزی بیلدیرمیرلر. ۱۸ اُلار سیزینگ
 گُونینگیزه تَزَه لیک بریشلری یالی، منینگ گُونومه-ده
 تَزَه لیک بریدیلر. شيله آداملارینگ قادیرینی بیلینگ.

۱۹ اِسیا ولایاتینداقی کلیسalar سیزه دُغایی سلام ایبریرلر.
 اکیلا، پریسکیلا و اُلارینگ اُیوندکی کلیسا هم سیزه
 خودایدا دُغایی سلام ایبریرلر. ۲۰ شو پَرْدَکی ایماندارلارینگ
 هَمّسی هم سیزه دُغایی سلام ایبریرلر. بیرى-بیرینگیزی
 مُقَدّس اُغشاماق بیلن سالاملاشینگ.

۲۱ من، پولس دِن سیزه سلام بُلسون. من مونی اَز اِلیم بیلن
 یازدیم. ۲۲ هر کیم تانگريمیز عیسی مسیحی شِیمین بُلسا،
 قُی، اُل مِلعون بُلسون. اِی عیسی، گِلْسِنه! ۲۳ قُی، تانگريمیز
 عیسی مسیحینگ مَرَحْمَتی سیزه یار بُلسون! ۲۴ من سیزینگ
 بارینگیزی عیسی مسیحینگ شِیگوسی بیلن سِیرین! آمین.